

YÖNETMELİK

Necmettin Erbakan Üniversitesi'nden:

**NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Necmettin Erbakan Üniversitesi bünyesindeki Sağlık Bilimleri Enstitüsü hariç, diğer enstitüler tarafından yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Necmettin Erbakan Üniversitesi bünyesindeki Sağlık Bilimleri Enstitüsü hariç, diğer enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretim ile bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- Anabilim/anasanat dalı: İlgili enstitü anabilim/anasanat dalını,
- Bilim sınavı: Enstitü anabilim/anasanat dalları tarafından yapılan yazılı/uygulamalı bilim sınavını,
- Enstitü: Necmettin Erbakan Üniversitesi'ne bağlı lisansüstü öğretim yapan enstitüleri,
- Enstitü kurulu: Üniversitenin ilgili enstitü kurulunu,
- Enstitü yönetim kurulu: Üniversitenin ilgili enstitü yönetim kurulunu,
- İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
- Senato: Necmettin Erbakan Üniversitesi Senatosunu,
- Üniversite: Necmettin Erbakan Üniversitesi'ni,
- Yarıyıl: Güz ve bahar yarıyıllarından oluşan, her akademik yıl için Senato tarafından belirlenen ve onaylanan akademik takvimde derslerin başladığı tarih ile bütünleme notlarının sisteme son giriş tarihini kapsayan süreyi,
- YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlara Öğrenci Kabulüne ve Kayıtlara İlişkin Esaslar

Lisansüstü programlara başvurular ve öğrenci kabul şartları

MADDE 5 – (1) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Yüksek lisans programlarına, bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı yapılarak güz ve/veya bahar yarıyılları başında öğrenci alınır.

b) Yüksek lisans programlarına başvurabilmek için adayların, lisans diplomasına sahip olması ve ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan ALES'ten başvurduğu programın ilanda belirtilen puan türünde en az 65 standart tam puana veya Graduate Record Examination (GRE) veya Graduate Management Admission Test (GMAT) sınavından 65 ALES puanına eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir. Anabilim dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanarak aranacak asgari ALES puanı 55'e kadar düşürülebilir. Ancak;

1) Güzel Sanatlar Fakültesinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programları ile Konservatuvar programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına öğrenci kabulünde,

2) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında,

ALES şartı aranmaz. Güzel Sanatlar Fakültesi ile Konservatuvarın enstitülerdeki (1) numaralı alt bendin dışında kalan anabilim/anasanat dallarına başvurularda ise ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulu belirli bir karar almamışsa ALES puanı şartı aranmaz.

c) Başvurularda istenen ALES ve benzeri belgelerde asgari puan altındaki küsuratlı puanlar tam sayıya tamamlanmaz. Yurt dışından alınmış diplomaların denkliği YÖK Başkanlığı denklik esaslarına uygun olarak kabul edilir. YÖK'ten alınan denklik belgesinin aslı veya onaylı örneğinin sunulması gerekir.

ç) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından veya eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarının birinden ya da Üniversite tarafından

yapılan yabancı dil sınavından en az 50 yeterlik puanı almaları gerekir. Anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile yabancı dil yeterlik puanı artırılabilir. Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvarın enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde yabancı dil yeterlik puanı aranmaz.

d) Yüksek lisans programlarına alınacak öğrencilerde aranacak ek koşullar anabilim/anasanat dallarının önerileri doğrultusunda ilgili enstitü yönetim kurullarınca karara bağlanır.

e) Adaylar ilanda belirtilen son başvuru tarihine kadar ALES belgelerini, yabancı dil sınav sonuç belgelerini, lisans diplomalarını, lisans transkriptlerini ve ilanda istenilen diğer belgelerini enstitü tarafından, elektronik ortamda veya matbu olarak hazırlanan formlara ekleyerek enstitü müdürlüğüne başvuruda bulunurlar.

f) Müracaat edilen programlara başvuran adaylardan bilim sınavına alınacak adayların sayısı enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir ve Üniversite/enstitü internet sayfasında ilan edilir.

g) Enstitü yönetim kurulu, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisini de dikkate alarak her anabilim/anasanat dalı veya bilim/sanat dalı için üç asil ve iki yedek üyeden oluşan değerlendirme jürisi seçer. Jüri adayların bilimsel düzeylerini ölçer. Adaylar, önceden duyurulan gün ve saatlerde jüri tarafından bilim sınavına veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavına alınır; sınav sonucunda adaylar için 100 tam not üzerinden, bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı notu belirlenir.

ğ) Birinci fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamındaki adayların değerlendirme işlemleri için;

1) Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

3) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

(2) Tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulüne ilişkin başarı durumları aşağıdaki şekilde belirlenir:

a) Yazılı bilim sınavı yapılmaması halinde; ALES puanının %50'sinin, lisans mezuniyet not ortalamasının %30'unun ve yabancı dil puanının %20'sinin toplamının alınmasıyla adayın başarı puanı tespit edilir. Bu yöntemle 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır. Yabancı dil ve/veya ALES puanı şartı aranmayan programlarda ise adaylar, 100 puan üzerinden lisans mezuniyet not ortalamasına göre en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır.

b) Yazılı bilim sınavı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı yapılması halinde; sınavdan en az 50 puan alınması kaydıyla ALES puanının %50'sinin, lisans mezuniyet not ortalamasının %20'sinin, bilim sınavının veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavının %20'sinin ve yabancı dil puanının %10'unun toplamının alınmasıyla başarı puanı tespit edilir. Yabancı dil ve/veya ALES puanı şartı aranmayan programlarda ise lisans mezuniyet not ortalamasının %50'sinin ve bilim sınavından en az 50 puan alınması kaydıyla bilim sınavının %50'sinin toplamının alınmasıyla adayın başarı puanı tespit edilir. Bu yöntemlerle 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır. Sanat içerikli programlarda bilim sınavı yazılı ve/veya uygulamalı olarak yapılabilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulüne ilişkin başarı durumları aşağıdaki şekilde belirlenir:

a) Tezsiz yüksek lisans programına başvuruda ALES'e girmiş olma şartı aranıp aranmayacağı ve aranacaksa istenecek asgari puan anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

b) ALES sınavına giriş şartı aranan anabilim/anasanat dallarında ALES puanının %60'ının ve 100 üzerinden lisans mezuniyet not ortalamasının %40'ının toplamı dikkate alınarak adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır. ALES şartı aranmayan anabilim/anasanat dallarına girişte adayların sıralaması, lisans mezuniyet not ortalamasına göre yapılır.

(4) Doktora programlarına öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Doktora programlarına; bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı yapılarak güz ve/veya bahar yarıyılları başında öğrenci alınır.

b) Doktora programına başvurabilmek için adayların, bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına veya hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği ve veteriner fakültesi diplomasına, eczacılık ve fen fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları ve ALES'ten, tezli yüksek lisans diplomasına sahip olanlar için başvurdukları programın ilanda belirtilen puan türünde en az 65, lisans diplomasıyla başvuranların başvurdukları programın ilanda belirtilen puan türünde en az 80 standart tam puana veya Graduate Record Examination (GRE) veya Graduate Management Admission Test (GMAT) sınavından ALES puanına eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir. Ancak; doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diğer hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz ve bu adayların değerlendirme işlemleri için;

1) Senato tarafından mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

3) İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

c) Anabilim dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulunca karara bağlanarak aranacak asgari ALES puanı, yüksek lisans derecesi ile başvuranlar için 55'e kadar düşürülebilir. Başvurularda istenen ALES ve benzeri belgelerde asgari puan altındaki kusuratlardan tam sayıya tamamlanmaz. Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans

mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana sahip olmaları gerekir. Yüksek lisans derecesiyle doktora başvuracak olanların doktora programlarına kabulünde, ALES puanının yanı sıra bilim sınavı, lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması sonucu değerlendirilir. Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvarın enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına başvurularda, ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ile Enstitü Yönetim Kurulu belirli bir karar almamışsa ALES puanı şartı aranmaz. Yurt dışından alınmış diplomaların denkliği YÖK Başkanlığı denklik esaslarına uygun olarak kabul edilir. YÖK'ten alınan denklik belgesinin aslı veya onaylı örneğinin sunulması gerekir.

ç) Doktora programlarına başvuran adayların, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 yeterlilik puanı veya bu puan muadili bir puan almış olmaları gerekir. Anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile aranacak asgari yabancı dil yeterlik puanı artırılabilir.

d) Doktora programlarına alınacak öğrencilerde aranacak ek koşullar anabilim/anasanat dallarının önerileri doğrultusunda ilgili enstitü yönetim kurullarınca karara bağlanır.

e) Adaylar, ilanda belirtilen son başvuru tarihine kadar ALES belgelerini, yabancı dil sınav sonuç belgelerini, lisans ve/veya yüksek lisans diplomalarını, lisans ve/veya yüksek lisans transkriptlerini ve ilanda istenilen diğer belgelerini enstitü tarafından, elektronik ortamda veya matbu olarak hazırlanan formlara ekleyerek enstitü müdürlüğüne başvuruda bulunurlar.

f) Müracaat edilen programlara başvuran adaylardan bilim sınavına alınacak adayların sayısı enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir ve Üniversite/enstitü internet sayfasında ilan edilir.

g) Enstitü yönetim kurulu, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisini de dikkate alarak her anabilim/anasanat dalı veya bilim/sanat dalı için üç asil ve iki yedek üyeden oluşan değerlendirme jürisi seçer. Jüri, adayların bilimsel düzeylerini ölçer. Adaylar, önceden duyurulan gün ve saatlerde jüri tarafından bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavına alınır; sınav sonucunda adaylar için 100 tam not üzerinden, bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı notu belirlenir.

(5) Doktora programlarına öğrenci kabulüne ilişkin başarı durumları aşağıdaki şekilde belirlenir:

a) Yazılı bilim sınavı yapılmaması halinde; ALES puanının %50'sinin, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %30'unun ve yabancı dil puanının %20'sinin toplamının alınmasıyla adayın başarı puanı tespit edilir. Bu yöntemle 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır.

b) Yazılı bilim sınavı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı yapılması halinde; sınavdan en az 50 puan alınması kaydıyla ALES puanının %50'sinin, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %20'sinin, bilim sınavının veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavının %20'sinin ve yabancı dil puanının %10'unun toplamının alınmasıyla başarı puanı tespit edilir. ALES puan şartı aranmayan programlarda ise yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %50'si ile bilim sınavının %40'ının ve yabancı dil puanının %10'unun toplamının alınmasıyla başarı puanı tespit edilir. Bu yöntemlerle 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır.

(6) Sanatta yeterlik programlarına öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Sanatta yeterlik programlarına; yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı yapılarak güz ve/veya bahar yarıyılları başında öğrenci alınır.

b) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların bir lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve Konservatuvar programları ile Güzel Sanatlar Fakültesinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına başvurular haricinde, ALES'in sözel kısmından en az 65, lisans diplomasıyla başvuranlardan en az 80 standart tam puana veya Graduate Record Examination (GRE) veya Graduate Management Admission Test (GMAT) sınavından ALES puanına eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir. Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların, lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana sahip olmaları gerekir. Anasanat dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulunca karara bağlanarak aranacak asgari ALES puanı, yüksek lisans derecesi ile başvuranlar için 55'e kadar düşürülebilir. Yüksek lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuracak olanların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanının yanı sıra, lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması ile uygulama/portfolyo incelemesi sonucu da değerlendirilir. Yurt dışından alınmış diplomaların denkliği YÖK Başkanlığı denklik esaslarına uygun olarak kabul edilir. YÖK'ten alınan denklik belgesinin aslı veya onaylı örneğinin sunulması gerekir.

c) Sanatta yeterlik programına başvuran adayların, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya bu puan muadili bir puan almış olmaları gerekir. Anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile aranacak asgari yabancı dil yeterlik puanı artırılabilir.

ç) Sanatta yeterlik programlarına alınacak öğrencilerde aranacak ek koşullar anasanat dallarının önerileri doğrultusunda ilgili enstitü yönetim kurullarınca karara bağlanır.

d) Adaylar ilanda belirtilen son başvuru tarihine kadar ALES belgelerini, yabancı dil sınav sonuç belgelerini, lisans ve/veya yüksek lisans diplomalarını, lisans ve/veya yüksek lisans transkriptlerini ve ilanda istenilen diğer belgelerini enstitü tarafından, elektronik ortamda veya matbu olarak hazırlanan formlara ekleyerek enstitü müdürlüğüne başvuruda bulunurlar.

e) Müracaat edilen programlara başvuran adaylardan bilim sınavına alınacak adayların sayısı enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir ve Üniversite/enstitü internet sayfasında ilan edilir.

f) Enstitü yönetim kurulu, ilgili anasanat dalı başkanlığının önerisini de dikkate alarak her anabilim/anasanat dalı veya bilim/sanat dalı için üç asil ve iki yedek üyeden oluşan değerlendirme jürisi seçer. Jüri, adayların bilimsel düzeylerini ölçer.

Adaylar, önceden duyurulan gün ve saatlerde jüri tarafından bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavına alınır; sınav sonucunda adaylar için 100 tam not üzerinden, bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı notu belirlenir.

(7) Sanatta yeterlik programlarına öğrenci kabulüne ilişkin başarı durumları şu şekilde belirlenir:

a) ALES puanı şartı aranan programlarda ALES'in %50'sinin, lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %20'sinin, yazılı sınav/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucunun %20'sinin ve yabancı dil puanının %10'unun toplamının alınmasıyla başarı puanı tespit edilir.

b) ALES puanı şartı aranmayan programlarda lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %50'sinin, yazılı sınav/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucunun %40'ının ve yabancı dil puanının %10'unun toplamının alınmasıyla başarı puanı tespit edilir.

c) Bu yöntemlerle 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır.

(8) Yabancı uyruklu adayların kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Türkiye ile aralarında kültür anlaşması bulunan ülkelerden veya Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve akraba topluluklardan gelen yabancı uyruklu yüksek lisans ve doktora adaylarının başvuruları, lisans ve yüksek lisans kademelerinde okudukları dersler ve başarı notları ile referans mektupları, varsa diğer kişisel bilgi ve belgeleri anabilim/anasanat dalı başkanlığınca değerlendirilip enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

b) Türkçe öğretim yapılan lisansüstü programlara yabancı uyrukluların başvurması halinde, bunlardan yurt içindeki veya yurt dışındaki herhangi bir yükseköğretim kurumunda öğretim dili Türkçe olan bir lisans veya lisansüstü programdan mezun olan ya da Yunus Emre Enstitüsü veya Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan Türkçe öğretim merkezlerinden biri tarafından yapılan Türkçe yeterlik sınavından en az C1 veya denk puan aldığını gösteren resmi belgeye sahip olan yabancı uyruklu adaylar; yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına devam etme hakkı kazanırlar. Bu belgeye sahip olmayan yabancı uyruklu adaylar, Türkçe öğrenmek için bir yıl izinli sayılırlar. Bir yıl içinde aynı usulle yapılacak Türkçe sınavlarında başarılı olamayan yabancı uyruklu adaylar yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına kayıt haklarını kaybederler.

c) Yabancı dilde öğretim yapan anabilim/anasanat dallarına başvuran yabancı uyruklu adayların, o öğretim dilinde YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından birinden anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunun kararı ile belirlenen yeterli puanı almış olmaları gerekir.

ç) Yabancı uyruklu kontenjanına başvuranlar için ALES şartı aranmaz.

Bilimsel hazırlık programı

MADDE 6 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan öğrenciler için eksikliklerini gidermek amacıyla anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programının süresi en çok iki yarıyıldır. Süre herhangi bir nedenle uzatılamaz ve bu programda geçirilen süre lisansüstü öğretim süresine dahil edilmez.

(3) Kesin kayıt hakkı kazanan öğrencilerin, bilimsel hazırlık programına devamına ve programda hangi dersleri almaları gerektiğine anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ile enstitü yönetim kurulu karar verir. Programdaki yüksek lisans öğrencisi bilimsel hazırlık derslerini lisans; doktora/sanatta yeterlik öğrencisi ise lisans ve/veya yüksek lisans derslerinden alır. Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin ve kredi yükünün yerine geçemez. Bilimsel hazırlık dersleri lisansüstü programın not ortalamasında değerlendirilmez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir. Alınan lisansüstü programa yönelik dersler kredi yükünden sayılır ve not ortalamasında değerlendirilir.

(4) Bilimsel hazırlık programında alınan derslerden başarılı olamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Bilimsel hazırlık programındaki öğrenciler, lisansüstü öğretimdeki diğer öğrencilerle aynı haklara sahiptirler ve Senatonun lisansüstü öğrenciler hakkında aldığı bütün kararlara uymakla yükümlüdürler.

(6) Bilimsel hazırlık programını tamamlayan ve başarılı olan adaya, isteği halinde enstitü müdürlüğüne; bilimsel hazırlık programında aldığı dersleri ve başarı durumunu gösterir bir belge verilir.

Özel öğrencilik

MADDE 7 – (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, kayıtlı oldukları enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere özel öğrenci olarak başvuruda bulunabilirler. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldıkları ve başarılı oldukları derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı oldukları enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

(2) Özel öğrenciliğe kabul; öğrencinin enstitü müdürlüğüne başvurusu, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü üzerine enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(3) Özel öğrenciler devam ettikleri derslere kayıtlı normal öğrencilerin uyması gereken usul ve esaslara uymak zorundadırlar.

(4) Derslerini başaran öğrencilere, istekleri halinde enstitü müdürlüğüne; aldıkları dersleri ve başarı durumlarını gösterir bir belge verilir.

Yatay geçiş yoluyla ğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) Üniversitenin lisansüstü ğretim programlarında yer alan bir anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü ğretim programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan, her bir dönem için en az üç ders almış ve aldığı derslerin tamamından başarılı olmuş öğrenciler, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla ğrenci olarak kabul edilebilirler.

(2) Yatay geçiş müracaatı, her yarıyıl başında enstitü yönetim kurulunun belirlediği takvim çerçevesinde yapılır. Yatay geçiş kontenjanları, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir ve Üniversite/enstitü internet sayfasında ilan edilir.

(3) Yatay geçiş başvuruları, yatay geçişi uygun görülen öğrencilerin kabulü ve intibakları, anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı başkanlığının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır. Yatay geçiş başvurusunda bulunan öğrenciden, ilgili anabilim/anasanat dalında en son ilan edilen lisansüstü ğrenci kabul şartları aranır.

(4) Yatay geçişle bir programa kaydolun öğrencinin azami süresi hesaplanırken daha önce kayıtlı olduğu programda geçirdiği süre de dikkate alınır.

(5) Tez aşamasındaki öğrencilerden, azami sürenin tamamlanmasına tezli yüksek lisansta üç yarıyıldan, doktora dört yarıyıldan daha az süresi kalmış olanlar yatay geçiş talebinde bulunamazlar.

(6) Üniversitenin enstitüleri bünyesinde bir tezsiz yüksek lisans programına devam edenlerden derslerinin tamamından başarılı olanlar, tezli yüksek lisans programı için bu Yönetmelikte belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmeleri kaydıyla, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen kontenjan dahilinde tezsiz yüksek lisans eğitimi aldıkları anabilim/anasanat dalında tezli yüksek lisans programına yatay geçiş yapabilirler. Tezli yüksek lisansa kayıt hakkı kazanan öğrencilerin tezsiz yüksek lisans programında aldıkları dersler, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır ve gerekli görülürse bu öğrencilere fazladan ders aldırılabilir. Tezsiz yüksek lisans programlarından tezli yüksek lisans programlarına geçiş için ilan, enstitü yönetim kurulunca belirlenen tarihlerde yapılır.

(7) Tezsiz yüksek lisanstan tezli yüksek lisans programına geçen öğrencilerin intibakları anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile yapılır.

(8) Doktora/sanatta yeterlik programına lisans derecesi ile kabul edilen ğrenci, en az 21 kredilik ders yükümlülüğünü ve seminerini başarı ile tamamlamış olması ve enstitüde aynı programın tezli yüksek lisansının bulunması kaydıyla anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile söz konusu programa yatay geçiş yapabilir.

(9) Üniversitenin ğretim elamanı kadrosunda olup başka bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü ğretim gören öğrenciler, ilgili lisansüstü programın bulunması şartıyla, öğrencinin talebi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu onayı ile yatay geçiş koşulları aranmaksızın söz konusu programa yatay geçiş yapabilirler.

Kontenjanların belirlenmesi ve ilan

MADDE 9 – (1) Üniversite, enstitülerin açtıkları lisansüstü programların adlarını, kontenjanlarını, başvuru için gerekli belgeleri, son başvuru tarihini ve diğer hususları Üniversite/enstitü internet sayfalarından duyurur. Söz konusu ilan, her yarıyıl başında ğrenci almak üzere de verilebilir.

(2) Lisansüstü program kontenjanları, YÖK tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek ğretim üyesi sayısı ve mevcut ğretim üyesi başına düşen ğrenci sayısı dikkate alınarak tezli yüksek lisans ve doktora programları için ğretim üyesi başına düşen danışmanlık sayısı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 ğrenci düşecek şekilde anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile belirlenir. Ancak, YÖK ile yapılan protokol dahilinde ve üniversite-sanayi işbirliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

Lisansüstü programlarda kesin kayıt, dönem kaydı ve kayıt dondurma

MADDE 10 – (1) 5 inci maddede belirtilen giriş sınavlarında başarılı olan ve enstitü müdürlüğünce yapılan ilandaki asıl aday listesinde yer alan adaylar; istenen bilgi ve belgeleri, lisansüstü ğrenci alım ilanında verilen takvime uygun olarak enstitü müdürlüğüne teslim ederek kesin kayıtlarını, şahsen veya noter vekaleti ile yaptırmak zorundadırlar. Süresi içerisinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar, ğrenci olma haklarını kaybederler. Süresi içinde kaydını yaptırmayan adayların yerine yedek listedeki adaylar sıra ile davet edilir.

(2) Lisansüstü programlarda kayıtlı öğrenciler, akademik takvimde belirtilen süre içerisinde enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği esaslar çerçevesinde dönem kayıtlarını yenilemek zorundadırlar.

(3) Akademik takvimde belirtilen süre içerisinde ders değişikliği, ders ekleme ve ders bırakma işlemleri danışman tarafından yapılır.

(4) Dönem kaydı yaptırmayan, varsa katkı payı, ders ücreti veya ikinci ğretim ücreti gibi mali yükümlülüklerini yerine getirmeyen öğrencilerin dönem kaydı yenilenmez. Bu ğrenciler söz konusu dönemde öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(5) Dönem kaydını yenilemeyen öğrenciler, ilgili yarıyıldaki ders seçemezler; seminer, proje, tez konusu önerisi veremezler. Yeterlik sınavından ve tez izleme komitesi raporundan başarısız sayılırlar. Bu durumlarda geçen süreler belirtilen programlar için öngörülen azami öğrenim süresinin hesabında dikkate alınır.

(6) Enstitü yönetim kurulu tarafından; hastalık, doğum, doğal afet, askerlik hizmeti, yurt dışı görevlendirme ve bunun gibi eğitim ve öğretime devamı engelleyen nedenlerle devam edemeyecek öğrencilerin kalan öğrenim süreleri de dikkate alınarak tezsiz yüksek lisansta en fazla bir, tezli yüksek lisansta ve doktora en fazla iki yarıyıla kadar kayıtları dondurulabilir. Hastalık için herhangi bir resmi yataklı tedavi kurumundan alınacak bir rapor, hamilelik ve doğum için resmi kurumlardan alınacak durumu gösterir bir belge, doğal afetler ve benzeri durumlarda ise yöre mülki idari amirinin gerekçeli resmi yazısı ile

belgelendirilmesi ve bunların enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi gereklidir. Kayıt dondurma süresi öğrenim süresine dahil edilmez. Kayıt dondurma için ilgili yarıyıl başından itibaren en geç bir ay içinde enstitüye müracaat edilmesi gerekir.

(7) Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

İntibak ve ders saydırma

MADDE 11 – (1) Yatay geçiş veya lisansüstü programlar arası geçiş yapan öğrencilerin, özel öğrencilerin ve daha önce aldıkları lisansüstü dersleri veya diğer faaliyetleri/uygulamaları saydırmak isteyen öğrencilerin kesin kayıt sırasında enstitüye müracaat etmeleri halinde kabul edildikleri programa intibakları anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile yapılır.

(2) Öğrencinin bir başka üniversitenin lisansüstü programına kayıtlı iken aldığı derslerden hangilerinin Üniversitedeki lisansüstü program kapsamında ders yükünden sayılacağı, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile belirlenir.

(3) İntibak işlemlerinde AKTS değerleri esas alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisansüstü Eğitim ve Öğretime İlişkin Genel Esaslar

Lisansüstü programların kapsamı

MADDE 12 – (1) Üniversitede yürütülen lisansüstü programlar; yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik çalışmasından oluşur.

(2) Yüksek lisans programı, tezli veya tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.

(4) Doktora programları yurt içi ve yurt dışı entegre doktora programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların uygulama usul ve esasları, Senatonun teklifi, Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulunun görüşü üzerine YÖK tarafından belirlenir.

Dersler, devam, sınavlar ve başarı notu

MADDE 13 – (1) Bir dersin AKTS değeri, dersin başarıyla tamamlanabilmesi için öğrencinin yapması gereken çalışmaların tümünden; teorik dersler, uygulama, seminer, bireysel çalışma, sınavlar, ödevler, kütüphane çalışmaları, proje, stajlar ve benzeri dersleri ifade eden değerlerin toplamından oluşur.

(2) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren herhangi bir dersin lisansüstü öğretim sırasında bir kez alınması zorunludur. Öğrencinin yüksek lisans programında bu konuları içeren bir dersi alması durumunda, doktora programında bu içerikte bir ders alması zorunlu değildir.

(3) Öğrenci, danışmanı ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile başka bir enstitüde, enstitünün farklı anabilim dallarında veya yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden en fazla iki ders seçimi yapabilir. Doktora ve sanatta yeterlik programlarına lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler ise birinci cümlede belirtilen şekilde en fazla dört ders seçebilir. Bu kapsamda alınan dersler öğrencinin ders yükünden sayılır. Diğer üniversitelerin lisansüstü öğretim öğrencileri, talepleri durumunda ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile enstitüde okutulmakta olan dersleri alabilirler.

(4) Öğrencilerin sınavlara girebilmeleri için teorik derslerin %70'ine, uygulama ve laboratuvar çalışmalarının %80'ine devam etmiş olmaları gerekir. Devam şartını yerine getirmeyen öğrenci o dersten başarısız sayılır.

(5) Sağlık raporları da dahil devam zorunluluğunu yerine getiremeyen öğrenciler, devamsız olarak işlem görür ve o dersten başarısız sayılırlar.

(6) Akademik takvime göre her ders için her yarıyıl bir genel sınav yapılır. Başarısız olan öğrencilere bir ek genel sınav yapılır. Sınavlarda başarılı olmak için tezli ve tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin 100 tam puan üzerinden en az 70, doktora öğrencilerinin 75 puan almaları şarttır. Bilimsel hazırlık, uzmanlık alanı dersi ve seminer ise “başarılı” ya da “başarısız” şeklinde değerlendirilir.

(7) Genel ve ek genel sınavlar için mazeret sınavı yapılmaz.

(8) Aldığı derslerden başarısız olan öğrenci, aynı dersi tekrar alabileceği gibi danışmanının ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kabulüyle, dersin bulunduğu yarıyıl dikkate alınmaksızın başka bir ders de seçebilir.

(9) Danışmanlar, Senato tarafından belirlenecek esaslar dahilinde haftada en fazla sekiz saat olacak şekilde “uzmanlık alanı” dersi açarlar. Öğrenci, her yarıyıl kendi danışmanı tarafından açılan uzmanlık alanı dersine kayıt yaptırmakla yükümlüdür. Uzmanlık alanı dersi, enstitü yönetim kurulunca danışmanın atandığı tarihte başlar ve enstitü yönetim kurulunun, öğrencinin mezuniyetine ya da ilişkisinin kesilmesine karar verdiği tarihe kadar devam eder. Bu ders yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder. Uzmanlık alanı dersi teorik olup krediden sayılmaz; ancak, AKTS hesabında dikkate alınır. Bu dersi alan öğrencinin durumu her yarıyıl sonunda danışman tarafından “başarılı” veya “başarısız” olarak değerlendirilir.

Tez ve proje yazım dili

MADDE 14 – (1) Tez ve proje yazım dili Türkçe'dir. Yabancı dilde öğretim yapılan ve yabancı diller anabilim dalına bağlı programlarda; öğrencinin istemesi, danışmanın uygun görmesi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile tez, YÖK tarafından kabul edilmiş olan yabancı dillerde de yazılabilir. Yabancı dilde yazılmış olan tezlerin yazımına ilişkin hükümler enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 15 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az 7 ders, bir seminer dersi, uzmanlık alanı dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi, uzmanlık alanı dersi ve tez çalışması kredisizdir. Tezli yüksek lisans programı bir öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla uzmanlık alanı dersi, seminer dersi, alınan diğer dersler ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

Süre

MADDE 16 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olunan programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup azami tamamlama süresi altı yarıyıldır.

(2) Yüksek lisans ders dönemi, intibak durumu hariç olmak üzere iki yarıyıldan az olamaz.

(3) Tezli yüksek lisans programı için gerekli kredili derslerin ve seminer dersinin başarıyla tamamlanmasına yönelik azami süre dört yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(4) Tezli yüksek lisans programında kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayan, ancak tez çalışmasını azami altı yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması ve görevi

MADDE 17 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı veya bilim/sanat dalı başkanlığı ilk yarıyılın başında öğrencilerin tercihlerini ve ilgili öğretim üyelerinin görüşlerini dikkate alarak her öğrenci için bir danışman belirler ve enstitüye yazıyla önerir. Danışman atanması enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Danışman, öğretim üyeleri arasından seçilir. Belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkelere çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci danışman, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

(2) Danışman, öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri belirlemek, öğrenim durumunu sürekli izlemek, öğrencinin tez çalışmasını yönetmek ve yönlendirmek, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık yapmak ile yükümlüdür.

(3) Danışman; enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren her yarıyıl ve yaz döneminde, danışmanı olduğu öğrenciler için, tüm diğer akademik ve idari yük ve görevlerine ek olarak uzmanlık alanı adlı bir ders açar.

(4) Bir öğrencinin danışmanı, danışmanın veya öğrencinin gerekçeli başvurusu üzerine değiştirilebilir. Herhangi bir sebeple danışmansız kalan öğrencilere ilk defa danışman atanması için takip edilen süreç uygulanarak yeni bir danışman atanır.

(5) Bu Yönetmelik hükümleri gereği danışmanlık görevlerini mazeretsiz yerine getirmeyen öğretim üyesine enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni danışmanlık görevi verilmeyebilir.

Tez konusu önerisi

MADDE 18 – (1) Danışman, danışmanı olduğu öğrencinin tez konusu önerisini en geç dördüncü yarıyılın sonuna kadar, anabilim/anasanat dalı başkanlığı onayı ile enstitüye gönderir. Tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Tez konusu, danışmanın teklifi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile değiştirilebilir. Tez konusu değişikliğine gidilmesinden dolayı ek süre verilmez.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 19 – (1) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için akademik yayın istenip istenmeyeceği ve istenmesi halinde akademik yayının niteliği, enstitü kurulunun kararı ile belirlenir.

(2) Tezli yüksek lisans programında tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezini enstitü tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğunu ve savunulabilir olduğunu yazılı olarak belirten görüşünü, alınan benzerlik raporunu, tez jüri önerisini ve tezin bir nüshasını basılı ve elektronik ortamda anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Benzerlik raporundaki verilerde bir intihalin tespiti halinde karar verilmek üzere tez, enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi, danışman ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin danışmanı ve en az biri Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci danışman jüri üyesi olamaz.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararında belirtilen tarihte toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(5) Tez savunma sınavına geçerli mazereti nedeniyle katılmayan öğrenciye, mazeretini gösterir belge ile birlikte mazeretinin bitiş tarihinden itibaren bir hafta içinde başvurması halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile en geç bir ay içinde yapılmak üzere yeniden tez sınav hakkı verilir.

(6) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrencinin en geç üç ay içinde düzeltmeleri yaparak tezini enstitüye teslim etmesi ve aynı jüri önünde yeniden savunması gerekir. Bu amaçla birinci savunma sınavında takip edilen süreç yeniden uygulanır.

(8) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi reddedilen öğrenciye talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programı için gerekli kredi yükü, proje yazımı ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olması kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 20 – (1) Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin bir nüshasını basılı olarak ve elektronik ortamda tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci tezli yüksek lisans diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu, öğrencinin talebi üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(2) Mezuniyet tarihi tezin sınav jürisi tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(4) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 21 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı bir öğretim dönemi toplam 30 krediden ve 90 AKTS kredisinden az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan itibaren dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en fazla üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

Danışman atanması ve görevi

MADDE 22 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ilk yarıyılın başında doktora unvanına sahip bir öğretim üyesini enstitüye önerir. Danışman atanması enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Öğrencinin danışmanı, öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri belirlemek, öğrenim durumunu sürekli izlemek, öğrencinin dönem projesini yönetmek ve yönlendirmek, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık yapmak ile yükümlüdür.

(3) 17 nci maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarındaki hükümler tezsiz yüksek lisans danışmanı için de geçerlidir.

Süre

MADDE 23 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırdığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en fazla üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 24 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, ilgili tezli yüksek lisans programı için en son ilan edilen lisansüstü öğrenci kabul şartlarını yerine getirmeleri kaydıyla, tezli yüksek lisans programına kontenjan dahilinde geçiş yapabilirler. Bu öğrenciler hakkında 8 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkrası hükümlerine göre intibak yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 25 – (1) Doktora programının amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin aşağıda belirtilen niteliklerden en az birini yerine getirmesi gerekir:

- a) Bilime yenilik getirme.
- b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme.
- c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden ve her bir öğretim dönemi toplam 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uzmanlık alanı dersi, seminer dersi, yeterlik sınavı ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az 42 kredilik 14 ders, uzmanlık alanı dersi, seminer dersi, yeterlik sınavı, tez çalışması, yayın ve bildiri olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

Süre

MADDE 26 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıırıp yaptıırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora ders dönemi, intibak durumu hariç olmak üzere, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yarıyıldan; lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yarıyıldan az olamaz.

(3) Doktora programı için gerekli kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili dersleri ve seminerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(4) Doktora programında kredili derslerini, seminer dersini ve yeterliği başarıyla tamamlayan; ancak tez çalışmasını, doktora programına tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami on iki, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması ve görevi

MADDE 27 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı veya bilim/sanat dalı başkanlığı ilk yarıyılın başında öğrencilerin tercihlerini ve ilgili öğretim üyelerinin görüşlerini dikkate alarak her öğrenci için bir danışman belirler ve bunu ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı enstitüye yazıyla önerir. Danışman önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Danışman, öğretim üyeleri arasından seçilir. Dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci danışman, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

(2) 17 nci maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarındaki hükümler doktora danışmanı için de geçerlidir.

Yeterlik sınavı

MADDE 28 – (1) Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin alanıyla ilgili temel bilgilere ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğe sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) Yeterlik sınavları, Ekim-Kasım ve Mart-Nisan aylarında olmak üzere yılda iki dönemde enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği tarihlerde yapılır.

(3) Ders aşamasını ve semineri tamamlayan ve enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği diğer koşulları yerine getiren öğrenciler yeterlik sınavına girebilirler. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Belirtilen sürelerde yeterlik sınavına girmeyen öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir. Sağlık raporu nedeniyle yeterlik sınavına giremeyen öğrenciler ise bir sonraki dönemde yeterlik sınavına girerler.

(4) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi, en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(5) Yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Doktora yeterlik sınav jürisi, öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölmülerden bir sonraki yarıyıldaki tekrarı için sınavın alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(7) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, yeterlik sınav jürisinin önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(8) Lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci, öğrenimi devam ederken aynı programın yüksek lisans programına geçebilir. Disiplin suçu nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç olmak üzere enstitü ile ilişkisi kesilen öğrenciler de ilişkilerinin kesildiği tarihten itibaren altı ay içinde başvurmak şartı ile aynı programın yüksek lisans programına geçebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 29 – (1) Yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede öğrencinin danışmanından başka enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. Eğer varsa, ikinci danışman da komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelerde değişiklik yapılabilir.

Tez konusu önerisi savunması

MADDE 30 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez konusu önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci,

tez konusu önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez konusu önerisi savunması dinleyicilere açık olarak yapılır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez konusu önerisi savunmasını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez konusu önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Danışman ve tez konusu değişmesi durumunda tez izleme komitesi yeniden oluşturulur. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez konusu önerisi savunmasına alınır. Tez konusu önerisi bu savunmada da reddedilen veya tez konusu önerisini belirtilen sürede sunmayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez konusu önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, tez sonuçlanıncaya kadar, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez izleme komitesine sunduğu rapor, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Belirtilen süreler içerisinde raporunu hazırlayıp tez izleme komitesi üyeleri huzurunda sunmayan öğrenci başarısız sayılır. Üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız olan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez konusu önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci, üçüncü fıkrada belirtilen tez konusu önerisi reddedilen öğrenciye ilişkin hükümlere tabidir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 31 – (1) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için tez konusu önerisi raporu hariç en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir. Doktora programında tez hazırlama süresi üç yarıyıldan az olamaz.

(2) Öğrencinin, doktora programına kayıt olduğu tarihten sonra olmak üzere, isminin olduğu en az bir bilimsel makalesinin ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış/yayıma kabul edilmiş olması veya ulusal/uluslararası sempozyumlarda sözlü sunum ya da tam metin olarak yayımlanmış en az bir bildirisinin olması doktora tez savunmasına girme şartı olarak aranır.

(3) Doktora programında tez çalışmasını tamamlayan ve ikinci fıkradaki şartı sağlayan öğrenci, tezini enstitü tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğunu ve savunulabilir olduğunu yazılı olarak belirten görüşünü, ikinci fıkradaki şartı sağladığını gösterir belgeyi, alınan benzerlik raporunu, tez jüri önerisini ve tezin bir nüshasını basılı ve elektronik ortamda anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Benzerlik raporundaki verilerde bir intihalin tespiti halinde karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(4) Doktora tez jürisi, danışman ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararında belirtilen tarihte toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(6) Tez savunma sınavına geçerli mazereti nedeniyle katılmayan öğrenciye, mazeretini gösterir belge ile birlikte mazeretinin bitiş tarihinden itibaren bir hafta içinde başvurması halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile en geç bir ay içinde yapılmak üzere yeniden sınav hakkı verilir.

(7) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrencinin en geç altı ay içinde düzeltmeleri yaparak tezini enstitüye teslim etmesi ve aynı jüri önünde yeniden savunması gerekir. Bu amaçla birinci savunma sınavında takip edilen süreç yeniden uygulanır.

(9) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(10) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans programı için gerekli kredi yükü, proje yazımı ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Doktora diploması

MADDE 32 – (1) Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin bir nüshasını basılı olarak ve elektronik ortamda tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu öğrencinin talebi üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde öğrencinin ilişkisi kesilir.

(2) Mezuniyet tarihi; tezin, sınav jürisi tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) Doktora diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(4) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 33 – (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden ve bir öğretim dönemi toplam 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az 42 kredilik 14 ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

Süre

MADDE 34 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik ders dönemi, intibak durumu hariç olmak üzere, iki yarıyıldan; lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yarıyıldan az olamaz.

(3) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(4) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla tamamlayan; ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami on iki, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması ve görevi

MADDE 35 – (1) Enstitü anasanat dalı veya sanat dalı başkanlığı ilk yarıyılın başında öğrencilerin tercihlerini ve ilgili öğretim üyelerinin görüşlerini dikkate alarak her öğrenci için bir danışman belirler ve enstitüye yazıyla önerir. Danışman önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, danışmanın başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Danışman, öğretim üyeleri veya yeterli sayıda öğretim üyesi yoksa ilgili dalda doktora yapmış öğretim görevlileri arasından da seçilebilir. Belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi veya doktora yapmış öğretim görevlisi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci danışman, doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip Üniversite kadrosu dışından kişilerden de olabilir.

(2) Danışman, öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri ve uygulamayı belirlemek, öğrenim durumunu sürekli izlemek, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını yönetmek ve yönlendirmek, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık yapmak ile yükümlüdür.

(3) 17 nci maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarındaki hükümler sanatta yeterlik danışmanı için de geçerlidir.

(4) Anasanat dalı başkanlığı, öğrencinin danışmanı ile birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir, bu öneri enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 36 – (1) Öğrencinin, sanatta yeterlik programına kayıt olduğu tarihten sonra olmak üzere, isminin olduğu karma sanatsal etkinliğe katılmış olması, en az bir bilimsel makalesinin ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış/yayıma kabul edilmiş olması veya ulusal/uluslararası sempozyumlarda sözlü sunum ya da tam metin olarak yayımlanmış en az bir bildirisinin olması sanatta yeterlik tez savunmasına girme şartı olarak aranır.

(2) Sanatta yeterlik programında çalışmasını tamamlayan ve birinci fıkradaki şartı sağlayan öğrenci, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını açıklayan ve belgeleyen metni, enstitü tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğunu ve savunulabilir olduğunu yazılı olarak belirten görüşünü, birinci fıkradaki şartı sağladığını gösterir belgeyi, alınan benzerlik raporunu, sanatta yeterlik jüri önerisini ve tezin bir nüshasını basılı ve elektronik ortamda anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Benzerlik raporundaki verilerde bir ihtihalin tespiti halinde karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı kişiden oluşur. Ayrıca ikinci danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararında belirtilen tarihte toplanarak öğrenciyi savunma sınavına alır. Savunma sınavı, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Savunma sınavı öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak gerçekleştirilir.

(5) Savunma sınavına geçerli mazereti nedeniyle katılamayan öğrenciye, mazeretini gösterir belge ile birlikte mazeretinin bitiş tarihinden itibaren bir hafta içinde başvurması halinde anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile en geç bir ay içinde yapılmak üzere yeniden sınav hakkı verilir.

(6) Savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, anasanat dalı başkanlığınca savunma sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(7) Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrencinin, en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını enstitüye teslim etmesi ve aynı jüri önünde yeniden savunması gerekir. Bu amaçla birinci savunma sınavında takip edilen süreç yeniden uygulanır.

(8) Sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(9) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayamayanlara veya sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans programı için gerekli kredi yükü, proje yazımı ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 37 – (1) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin bir nüshasını basılı olarak ve elektronik ortamda tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu öğrencinin talebi üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde öğrencinin ilişkisi kesilir.

(2) Mezuniyet tarihi; tezin, sınav jürisi tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlaması kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir.

(4) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Ulusal ve Uluslararası Ortak Lisansüstü Programlar

Amaç ve kapsam

MADDE 38 – (1) Bu programların amacı; lisansüstü öğretim enstitülerinin anabilim/ anasanat dallarının ulusal ve uluslararası kapsama dahil yükseköğretim kurumları ve kuruluşları ile işbirliği yapılarak ortak programlar tesis etmek, iki kuruluşun akademik işbirliğini ve etkileşimini sağlamak ve programa katılan öğrencilerin ulusal ve uluslararası rekabete açık, girişimci bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır.

Ortak programın başlatılması

MADDE 39 – (1) Ortak programlar hakkında, 22/2/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarının Yurtiçindeki Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik ve 6/10/2016 tarihli ve 29849 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarının Yurt Dışı Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim Öğretim Programlarına Dair Yönetmelik hükümleri ile enstitü, Senato ve YÖK’ün onayı ile uygulamaya konulan ve Üniversitenin kendi özel koşullarını belirten ortak protokol hükümleri uygulanır.

(2) Ortak programlar yüksek lisans ve doktora olmak üzere her iki düzeyde açılabilir.

(3) Ortak programa yönelik kontenjanlar, ilgili anabilim/anasanat dalları tarafından belirlenir ve bağlı oldukları enstitüler tarafından ilan edilir.

Öğrenci kabulü

MADDE 40 – (1) Ortak programa kabul edilecek lisansüstü öğrencilerin her iki kurum/kuruluşun asgari kabul koşullarını sağlamaları gerekir.

(2) Uluslararası ortak programlara kabul edilecek öğrencilerin, başvurularında İngilizce, Fransızca ve Almanca en az birinden yeterlik belgesine sahip olmaları gerekir. Dil seviyesini tespit eden TOEFL gibi uluslararası bir dil sınavı ile bu sınavda alınması gerekli asgari puan protokolde belirtilir.

(3) Uluslararası ortak programa Türkiye’den başvuracak yabancı uyruklu öğrencilerin kabulünde aranacak koşullar ortak program protokolünde belirtilir.

(4) Uluslararası ortak programlara kabul edilen öğrenciler, yabancı ülkede eğitim görmek için o ülkenin vize uygulamaları çerçevesinde vize almakla yükümlüdür. Vize başvurularında, ortak program yürüten kurumların program koordinatörleri öğrencilere yardımcı olur.

Ortak programlarda öğretim ücreti

MADDE 41 – (1) Uluslararası ortak lisansüstü programlara kabul edilen Türk öğrencilerden alınacak katkı payları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen devlet üniversitelerindeki öğrencilerden alınacak yurt içi öğretim ücretinin beş katı, Türkiye’den başvuracak yabancı uyruklu öğrenciler için sekiz katından fazla olmamak üzere Üniversitenin önerisi ile YÖK tarafından belirlenir. Uluslararası ortak programa dahil öğrencinin öğretim katkı payının öğrenim süresi içerisinde hangi kuruma ödeneceği ortak protokolde belirtilir.

(2) Ulusal ortak lisansüstü programlarda öğretim ücreti ilgili mevzuat hükümlerine göre alınır, uygulanır.

(3) Öğretim ücreti iki eşit taksitte ödenir. İlk taksit öğretim yılı başında kayıt sırasında, ikinci taksit ise ikinci dönemin başında kayıt yenilenirken ödenir.

Ortak programlarda öğretim

MADDE 42 – (1) Ulusal düzeyde yürütülen ortak lisansüstü programlarda öğretime yönelik hususlar, YÖK ile her iki üniversitenin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde önceden protokolde yer alır.

(2) Uluslararası ortak programa dahil öğrenci için her iki kurumdan ayrı ayrı olmak üzere iki danışman öğretim üyesi atanır.

(3) Uluslararası ortak yüksek lisans ve doktora programlarının süre ve toplam kredisi, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesinde belirlenen süre ve krediden daha az olmaz. Ortak programın, ilgili üniversitelerde geçirilecek asgari süreleri ve bu sürelerin geçirileceği dönemler ile toplam süre, protokolde belirtilir. Toplam öğretim süresinin en az 1/3'ünün kurumlardan birinde gerçekleştirilmesi zorunludur.

(4) Uluslararası programa kabul edilen öğrenciler, her yarıyıl 30 AKTS kredisi almak zorundadır.

Tezin sonuçlandırılması

MADDE 43 – (1) Ortak programlarda, tez savunma sınavının kurumlardan birinde yapılması gerekir. Ancak sınav esnasında, varsa her iki danışmanın jüride yer alması zorunludur.

(2) Tezin yazımı, jüri oluşumu, tez savunma sınavının şekli ve benzeri konular ile akademik başarısızlık ve başka bir nedenle ortak programın feshi halinde yapılacak işlemlerle ilgili hususlar protokolde belirtilir.

(3) Uluslararası ortak programda her iki üniversitenin akademik gereklerini başarı ile yerine getiren bir öğrenciye, her iki üniversiteden bir tane olmak üzere iki ayrı diploma veya her iki üniversitenin ortak hazırladığı tek bir diploma verilir. Diplomalarda yer alacak ibareler protokollerde açıkça yer alır.

(4) Öğrenciler, çift veya ortak diplomaya yönelik uluslararası ortak programın her iki üniversitedeki akademik gereklerini yerine getirmeden diplomalardan herhangi birini almaya hak kazanamaz.

(5) Ulusal ortak lisansüstü programlarda her iki kurumun akademik gereklerini başarı ile yerine getiren bir öğrenciye iki üniversitenin ortak hazırladığı tek bir diploma verilir.

İzin ve disiplin

MADDE 44 – (1) Zorunlu nedenlerle ve belgelenmek koşuluyla öğrenciye her iki tarafın mutabakatı ile bir yarıyıl veya bir akademik yıl izin verilebilir. İzinde geçen süre azami öğretim süresinden sayılmaz. Öğrenim süresi boyunca kullanılacak toplam izin süresi, normal öğretim süresinin yarısından fazla olamaz.

(2) Öğrenciler, disiplin yönünden 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Yatay geçiş

MADDE 45 – (1) Bir uluslararası ortak programa kabul edilmiş olmak, öğrenciye, Türkiye’deki veya diğer ülkedeki üniversitenin bir başka programına veya çift diplomaya yönelik diğer programlarına yatay geçiş hakkı vermez. Bir uluslararası ortak programdan başka bir programa veya başka bir programdan uluslararası ortak programa yatay geçiş, taraf kurumların yatay geçişle ilgili mevzuatına uygun şekilde yapılır.

Programların izlenmesi, denetimi ve müfredatı

MADDE 46 – (1) Uluslararası ortak programın izlenmesi ve denetlenmesinde ilgili enstitü yetkilidir.

(2) Ortak programın müfredatı; müfredatı oluşturan dersler, laboratuvar, uygulama, seminer, staj ve tez gibi etkinliklerin tanımları ve kredileri ile programı yürüten üniversiteler arasındaki bölüşümü, iki üniversitenin imzalayacağı protokolde belirtilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer üniversitelerin araştırma görevlilerini yetiştirme

MADDE 47 – (1) Üniversitede yüksek lisans ve doktora yapan araştırma görevlilerinin tez projeleri, bilimsel araştırma projeleri bütçesinden ve/veya bu amaca özel olarak tahsis edilmiş projelerden desteklenir.

(2) Bu araştırma görevlileri ile ilgili işlemler; 23/5/1997 tarihli ve 22997 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bir Üniversite Adına Bir Diğer Üniversitede Lisansüstü Eğitim Gören Araştırma Görevlileri Hakkında Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülür.

Tebliğat

MADDE 48 – (1) Öğrenciye her türlü tebliğat, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre öğrencinin resmi kayıtlarda yer alan posta adresine veya öğrenciye Üniversite tarafından sağlanan e-posta/beyan edilen e-posta adresine gönderilerek veya öğrenci otomasyon sistemine kayıt edilmek suretiyle yapılır.

(2) Öğrenci, Üniversite tarafından sağlanan e-posta/beyan edilen e-posta adresine gönderilen iletileri ve öğrenci otomasyon sistemine yapılan kayıtları izlemekle yükümlüdür. Öğrenci otomasyon sistemine yapılan kayıtlar öğrenciye tebliğ yerine geçer.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliği hükümleri ve YÖK kararları uygulanır.

Diğer hükümler

MADDE 50 – (1) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

(2) YÖK tarafından açılmasına izin verilen lisansüstü programları Rektörlüğün bulunduğu il dışında sürdürülemez.

(3) Eğitim Bilimleri Enstitüsünde bu Yönetmelikte geçen “anabilim dalı” ifadesi “bilim dalı” olarak dikkate alınarak; bilim dalı başkanları, bu Yönetmelik ile anabilim dalı başkanlarına verilmiş olan görevleri enstitü bakımından yerine getirir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 51 – (1) 14/11/2016 tarihli ve 29888 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Necmettin Erbakan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 14/11/2016 tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 50 nci maddenin birinci fıkrası uygulanmaz.

(2) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

İstisna

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 31 inci maddenin ikinci ve 36 ncı maddenin birinci fıkraları 2014-2015 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılından önce kayıt yaptıran öğrencilere uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 52 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 53 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü yürütür.